

Sygnatura akt XI C 1610/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Małecka

Protokolant: Agnieszka Łuciów

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. ustala że koszty postępowania ponosi strona powodowa.

Sygn. akt XI C 1610/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 13 maja 2013 r. strona powodowa (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej A. K. kwoty 2.695,56 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że na podstawie umowy przelewu z dnia 21 lutego 2012 r. nabyła od (...) S.A. wierzytelność wynikającą z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Strona powodowa wystosowała wezwanie do zapłaty, ale pozostało ono bezskuteczne. Nadto strona powodowa wskazała, że roszczenie przeciw pozwanej objęte zostało wyciągiem z ksiąg rachunkowych funduszu.

W dniu 25 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie z dnia 19 lipca 2013 r. pozwana A. K. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, domagając się oddalenia powództwa. Pozwana wskazała, przeczy wszystkim okolicznościom faktycznym i prawnym oraz wskazała, że a roszczenie uległy przedawnieniu.

Postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę tutejszemu sądowi, jako miejscowo właściwemu.

W piśmie przygotowawczym złożonym dnia 13 listopada 2013 r. strona powodowa wskazała, iż pozwana związana była z pierwotnym wierzycielem umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych, której przedmiotem było umożliwienie wykonywania przez pozwaną połączeń telefonicznych oraz dostęp do innych usług. Wierzytelności z tego tytułu zostały przeniesione na stronę powodową, na dowód czego strona powodowa wnosi o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny księgowości w przypadku kwestionowania przez pozwaną zawarcia umowy i braku zapłaty kwoty

wskazanych w fakturach. Natomiast w przypadku kwestionowania przez pozwaną faktu, iż jej dług był przedmiotem przelewu wierzytelności, strona powodowa wnosi o dopuszczenie dowodu z załącznika do umowy przelewu. Nadto strona powodowa wskazała, że to pozwana winna wykazać uiszczenie dochodzonych pozwem należności.

W sprzeciwie wniesionym dnia 17 stycznia 2014 r. pozwana podtrzymała stanowisko wyrażone w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 12 czerwca 2009 r. między A. K. a (...) S.A. została zawarta umowa o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych numer (...) na okres od dnia 12 czerwca 2009 r. do dnia 11 czerwca 2010 r. Zgodnie z § 2 umowy abonent zobowiązał się do ponoszenia opłat zgodnie z cennikami TP i fakturami VAT.

/dowód: umowa z dnia 12.06.2009 r. – k. 20-22/

Aneks do umowy zawartym dnia 21 czerwca 2010 r. abonent miał korzystać z oferty promocyjnej „plan tp od 1 zł”, a umowa została zawarta na okres 24 miesięcy od dnia 1 lipca 2010 r.

/dowód: aneks z dnia 21.06.2010 r. – k. 23-27/

Aneks do umowy numer (...) stanowił, iż dotychczasowo umowa numer (...) o świadczenie usługi neostrada tp ulega zmianie na warunkach szczegółowo określonych w aneksie, przy czym umowa miała obowiązywać w okresie od dnia 6 lipca 2010 r. do dnia 5 lipca 2011 r.

/dowód: aneks nr (...) – k. 28-29/

A. K. zawarła w dniu 30 sierpnia 2011 r. z (...) S.A. umowę numer (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych: usługi „neostrada + usługa tp”. Umowa została zawarta na czas określony 24 miesięcy na warunkach promocji „Internet z M. Telewizją” (§ 3). Jednocześnie integralnymi częściami umowy były regulamin, Cennik, regulaminy promocji (§ 1).

/dowód: umowa z dnia 30.08.2011 r. – k. 18-19/

Nadto A. K. zawarła z (...) S.A. umowę numer (...) na okres 12 miesięcy, której przedmiotem było świadczenie usługi neostrada tp.

/dowód: umowa nr (...) – k. 31-33/

Na podstawie umowy porozumienia z dnia 21 lutego 2013 r. między (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. a (...) S.A. oraz na podstawie umowy ramowej cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 25 września 2012 r. nastąpiło zbycie przez (...) S.A. na rzecz (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego wierzytelności przysługujące zbywcy w zakresie należności głównej w kwocie 4.111.427,39 zł i w zakresie odsetek 21.584,63 zł wynikających z zawartych umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych

/dowód: umowy z dnia 21.02.2013 r. i z dnia 25.09.2012 r. – k. 16-17/

Pismem datowanym na dzień 15 kwietnia 2013 r. A. K. została wezwana przez (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. do zapłaty kwoty 2.858,05 zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 kwietnia 2013 r. pod rygorem doprowadzenia do egzekucji komorniczej. Jednocześnie wskazano, że należności wynikają z podanych faktur VAT, które zostały wystawione ze świadczenie usług telekomunikacyjnych, jak również z tytułu not odsetkowych i not obciążeniowych.

/dowód: pismo z dnia 15.04.2013 r. – k. 34/

W dniu 9 maja 2013 r. w księgach rachunkowych (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego widniało zadłużenie A. K. na kwotę 2.695,56 zł, nabyte w drodze umowy o przelew wierzytelności z dnia 21 lutego 2013 r. Na wierzytelność tą składały się kwoty: 2.592,79 zł tytułem należności głównej, kwota 98,82 zł tytułem odsetek i kwota 3,95 zł tytułem not odsetkowych.

/dowód: wyciąg z ksiąg z dnia 09.05.2013 r. – k. 15/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Strona powodowa nie wykazała bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, że służy jej wierzytelność wobec pozwanej A. K. w określonej w pozwie wysokości, a w szczególności że doszło do szeregu skutecznych czynności przenoszących wierzytelność z pierwotnego kontrahenta pozwanej (...) S.A.) na stronę powodową. Oznacza to, że strona powodowa nie wykazała, że służy jej legitymacja czynna w tym postępowaniu.

Legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa. Podlega ona badaniu sądu z urzędu gdyż w przeciwnym razie sąd nie mógłby wydać rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnego z prawdą obiektywną.

W pierwszej kolejności należy przytoczyć art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2 art. 509 k.c.). Na skutek przelewu wierzytelność cedenta (dotychczasowego wierzyciela) przechodzi na cesjonariusza (nabywcę wierzytelności) w takim stanie, w jakim dotychczas istniała. Zasadniczo cesja nie wpływa na kształt wierzytelności, zmienia się jedynie podmiot uprawniony do żądania świadczenia.

Z dołączonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. w dniu 21 lutego 2013 r. i w dniu 25 września 2012 r. nie wynika, iż jej przedmiotem jest wierzytelność przysługująca wobec pozwanej. Umowy te bowiem określają jako swój przedmiot wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w załącznikach. Jednocześnie strona powodowa nie dołączyła do akt sprawy informacji o wierzytelnościach będących przedmiotem umowy, w żadnej z powołanych wyżej postaci, które w sposób dostateczny identyfikowałyby oraz indywidualizowały przedmiot przelewu.

Z przedłożonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności nie sposób wywieść, aby jej przedmiotem była wierzytelność przysługująca (...) S.A. przeciwko pozwanej A. K.. Tym samym dokument ten nie potwierdza, aby (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. nabył wierzytelność przeciwko pozwanej i wstąpił w miejsce dotychczasowego wierzyciela, co z kolei uprawniałoby go do żądania spełnienia świadczenia.

Nadmienić w tym miejscu należy, iż przelew jest umową, z mocy której wierzyciel (cedent) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Podstawowym wynikiem przelewu wierzytelności jest sukcesyjne wstąpienie cesjonariusza w miejsce cedenta. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt okoliczności faktycznych rozpatrywanej sprawy, konsekwencją nie wykazania przez powoda, iż umową przelewu z dnia 21 lutego 2012 r. doszło do przeniesienia na (...) 1 Fundusz Inwestycyjny

Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. wierzytelności przysługującej zbywcy wobec pozwanej, jest również nie wykazanie zakresu i stanu tej wierzytelności.

Strona powodowa, dla wykazania istnienia i zakresu przysługującej jej przeciwko pozwanej wierzytelności, przedłożył również dowód z dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego wystawiony dnia 9 maja 2013 r. Jednakże, wobec nie wykazania, iż miał miejsce przelew wierzytelności objętej żądaniem pozwu, za nieudowodnione należało uznać, iż doszło do nabycia tej wierzytelności przez powodowy fundusz sekurytyzacyjny.

Powyższej oceny nie podważa treść przedstawionego przez powoda dokumentu – wyciągu z jego własnych ksiąg rachunkowych. Biorąc bowiem pod uwagę zmianę stanu prawnego, spowodowaną uznaniem przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 lipca 2011 r. (P 1/10, Dz. U. Nr 152, poz. 900) art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych w części, w jakiej nadaje on moc prawną dokumentu urzędowego wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji, aby udowodnić istnienie dochodzonej przez fundusz wierzytelności i jej wysokości, nie wystarczy przedłożyć sądowi wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, bez potrzeby wskazywania tytułu, ani okoliczności, w jakich zobowiązanie powstało. Powołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego skutkowało powrotem do zasady w postępowaniu cywilnym, iż to powód – w sporze z konsumentem – pozwanym, musi udowodnić istnienie dochodzonej wierzytelności, okoliczności jej powstania oraz jej wysokość.

Nadto w przekonaniu sądu orzekającego dokonanie umowy przelewu wierzytelności nie jest wystarczającym dowodem na istnienie wierzytelności, a zwłaszcza na realne wykonanie świadczenia, skutkującego obowiązkiem zapłaty za jego spełnienie. Teoretycznie możliwe jest bowiem przeniesienie wierzytelności nieistniejącej, czy takiej która nie przysługuje zbywcy. Konsekwencje prawne takiej sytuacji reguluje przepis art. 516 k.c., zgodnie z którym zbywca wierzytelności ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje.

Sąd nie wzywał strony powodowej do ewentualnego uzupełnienia dokumentacji, mając na uwadze fakt, że strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, a także, iż wykazanie legitymacji jest winno nastąpić samoistnie, bez dodatkowych wezwań.

Strona powodowa w piśmie przygotowawczym z dnia 12 listopada 2013 r. (k. 11) wskazała, że w przypadku kwestionowania przez pozwaną faktu, iż dług był przedmiotem przelewu wierzytelności, wnosi o dopuszczenie dowodu z załącznika do umowy przelewu, znajdującego się w posiadaniu powoda, który nie został dołączony do akt sprawy z uwagi na ochronę danych osobowych pozostałych dłużników – na wskazaną okoliczność. Niezrozumiałym jest, dlaczego strona powodowa nie dołączyła wspomnianego załącznika już do pozwu, skoro miała możliwość dołączenia go później – na ewentualny zarzut pozwanej. Ochronie danych osobowych pozostałych dłużników nie sprzeciwiałoby się też dołączenie wyciągu z załącznika do umowy przelewu.

Należy mieć na uwadze, że pozwana zgłosiła w sprzeciwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym zgłoszenia zarzuty kwestionując wszelkie okoliczności niniejszej sprawy. Pozwana A. K. zakwestionowała całe żądanie pozwu, wskazując że roszczenie jest przedawnione.

Sąd uznał, że – zakładając, że strona powodowa wykazała legitymację czynną w tym postępowaniu – nie udowodniła istnienia i wysokości dochodzonego pozvem roszczenia. Strona powodowa nie udźwignęła bowiem ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy czym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22.11.2001 r., sygn. I PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądania. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa.

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17.12.1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Jedynym dowodem potwierdzającym istnienie i wysokość roszczenia jest – obok wyciągu z ksiąg funduszu – wezwanie do zapłaty z dnia 15 kwietnia 2013 r., w którym wskazano, jakie faktury VAT, noty odsetkowe i obciążeniowe były podstawą obliczenia należności dochodzonej od pozwanej. Dokument ten jednak nie potwierdza faktu wykonania świadczenia na rzecz pozwanej, zasadności naliczenia odsetek ujętych w notach odsetkowych i podstaw obciążenia pozwanej notą obciążeniową.

Przede wszystkim jednak brak jest podstaw do przyjęcia, że pierwotny kontrahent pozwanej A. K., z którym zawierała ona umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, domagał się od pozwanej zapłaty kwot wskazanych w wezwaniu i w podanych tam terminach.

Jak wskazano wyżej wyciąg z ksiąg funduszu inwestycyjnego nie może być uznany za wystarczający dowód istnienia i wysokości wierzytelności. Samo dokonanie zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, iż wierzytelność ta istnieje, brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje. Nadmierne rozszerzenie domniemania wynikającego z art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych prowadziłyby do pogorszenia sytuacji dłużników (lub domniemanych dłużników) względem funduszy. Regulacja przewidziana w art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych stanowi wyjątek od zasady swobodnej oceny dowodów i podlega ścisłej wykładani i do wykazania istnienia wierzytelności w razie zaprzeczenia przez pozwanego jej istnieniu, konieczne jest przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów. (uchwała SN z dnia 7 października 2009 r., sygn. III CZP 65/09, publ. OSNC 2010/4/51).

Mając na uwadze powyższe sąd oddalił żądanie pozwu w całości i orzekł jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II zostało oparte o przepis art. 98 k.p.c., który nakłada na stronę przegrywającą obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów celowej obrony i dochodzenia praw, statuując zasadę odpowiedzialność za wynik procesu. Sąd nie obciążył strony powodowej kosztami postępowania z uwagi na fakt, iż pozwana nie zgłosiła, by poniósł jakiegokolwiek kosztów związanych z postępowaniem.

Z tych względów sąd orzekł jak w wyroku.

Zarządzenie:

1. odnotować w repertorium i kontrolce środków odwoławczych;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi strony powodowej bez pouczenia;
3. kalendarz 14 dni.